

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemana velja:

Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za jeden mesec 1 gl. 40 kr.

V administraciji prejemana velja:

Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za jeden mesec 1 gl.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inzerate) vsprejema upravništvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeziških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 184.

V Ljubljani, v sredo 12. avgusta 1896.

Letnik XXIV.

Kuga na gobcih in parkljih.

S Koroškega, 10. avg.

Cuden naslov, kaj ne? — Ali kaj hočemo! V naših čudnih razmerah moramo priti tudi do čudnih naslovov!

Kakor je naznanil tudi „Slov.“, sklicalo je naše katol.-pol. in gospod. društvo za dan 9. avg. shod v Pokrčah. Pokrče pa ležijo v okrajnem glavarstvu celovškem, zato je bilo za shod potreba nekake opreznosti, ker baš v tem c. kr. okr. glavarstvu se društvu delajo zapreke, kakeršnih se ne najde v nobenem drugem glavarstvu. Povsod prav dobro izhaja, v celovškem okraju pa se cepi prav dlaka ali kar iz trte izvije kak „uzrok“, da se zabranjuje društvu njegovo delovanje ali društvenemu odboru delajo vsaj sitnosti.

Včeraj je prišla na pomoč kar čez noč kuga na gobcih in parkljih, da se je zabranil shod v Pokrčah. Dne 28. julija že je naznanil odbor, da se ima v Pokrčah dne 9. avg. vršiti zborovanje. V soboto dne 8. avg. — vidi se, da slavno glavarstvo vlog ne rešuje ravno prehitro, misleč si menda, da naglica škoduje — je sprejel odbor sledeči odlok:

Št. 20.580.

„Vloga dne 28. julija 1896 se glede na javen shod v prostorih Ruperta Laha v Pokrčah na znanje vzame, glede na dalje omenjen shod pod milim nebom se opominja načelnistvu, da je za obdrževanje reda samo načelnistvo zagovorno.

Kaj zadeva zahtevano kolkovino omenjene vloge, se bo pri dotični oblasti razsodila.

Celovec, dne 7. avg. 1896. C. kr. dež. vladni svetovalec F. B. Mc. Nevin l. r.“

Klasično pisana ta vloga ravno ni, ali pisana je vsaj slovenski. Sčasoma se gospoda že bolj privadi slovenščini! O nekaterih točkah te rešitve pa pozneje!

Na veliko začudenje dobi g. društveni podpredsednik V. Legat v nedeljo opoludne, malo pred shodom odlok od c. kr. okr. glavarstva, da v Pokrčah ne sme biti shoda, ker tam pri živini razsaja — kuga na gobcih in parkljih. V soboto je prišlo dovoljenje, 24 ur pozneje pa prepoved! Kar čez noč se je torej pokazala strašna „kuga“, ali kaj?!

Ne kuga, marveč naše zborovanje je skrbelo nasprotnike, da jim napravi škodo. Dne 8. avgusta sta pokrški župan Sihler in odbornik Moritz (odbornik „bauernbunda“ in to mnogo pové!) pisala vlogo glavarstvu, da bi se imel v Pokrčah vršiti „tako imenovani tabor“, po katerem bi se mogla razširiti „kuga“ i v druge kraje! Tej „prošnji“ (kje je nastala, ni težko uganiti!) je glavarstvo takoj vstreglo in prepovedalo shod v zadnjem trenutku!! Ob 12. uri je g. Legat dobil v Celovcu odlok; za 3. uro je bil naznanjen shod. Ljudje, povabljeni na shod, so prišli v prav obilnem številu, in sicer sami kmetje, a naznaniti se jim je moralo, da se shod ne sme vršiti zbog — kuge!

Zdaj pa vprašamo: ali glavarstvo ni prej vedelo za shod in za kugo? Shod se je naznanil 12 dni prej; kuga razsaja že 14 dni in se je tudi naznanila okr. glavarstvu, ki je poslalo svojega živinozdravnika tja, preiskovat okuženo živino. In vkljub temu je isto glavarstvo v soboto dovolilo shod in ga prepovedalo še le v nedeljo, vsled famozne prošnje županstva, ko se ljudem že ni več moglo naznaniti, da shoda ne bo. Vkljub prepovedi torej so se ljudje morali zbrati! Odgovornost

za to mora društvo se vé odločno odklanjati; nosi jo povsem le glavarstvo samo.

Zanimivo ali vsaj značilno je to-le: Nam se je prepovedalo zborovati, dasi pri dotični gostilni ni nobenega hleva, gostilna je na koncu vasi in nekoliko oddaljena od drugih hiš; ni bilo nobene nevarnosti. Tisti župan pa, ki je zahteval, naj se zborovanje prepove, se je peljal s svojimi tovariši v Št. Lipš, da se tam udeleži slavnosti ustanovitve požarne brambe. Vozili so se s konji, naravnost iz okuženih hlevov. Ali pri teh ni nobene nevarnosti? — Ljudje so hodili v velikem številu skozi Pokrče na Št. Krištof, iz Pokrč samih na semenj v Št. Lorenec i. t. d. Ali so vsi ti tako popolno „desinficirani“ proti kugi na gobcih in parkljih, da proti njim ni treba nobenih varstvenih naprav. — Ali samo naši shodi toliko pospešujejo — kugo!? — Bilo bi vse to prav za smeh, da ni ozadje toliko žalostno! Preprečiti so hoteli zborovanje, in tako jim je dobro došla tudi kuga.

Opomniti je treba še, da se je v Pokrčah pokazal v nedeljo tudi nemškonačionalni kolovodja dr. Kranje iz Celovca, gotovo z namenom, da oporeka na shodu govornikom. — Shod se ni vršil; uspeh pa smo vendar-le imeli. Ljudje so se navdušili za našo stvar še bolj, kakor bi jih znali navdušiti naši govori.

V gori navedenem odloku pravi c. kr. okrajno glavarstvo, da je načelnistvo odgovorno za red pri zborovanju. Cemu pa so plačani politični komisarji, če se ne pošiljajo na shode?

Govori odlok tudi o kolkovini. Nakrat hoče c. kr. okr. glavarstvo celovško, in samo le-to, da se kolkujejo društvena naznanila o shodih. Društvena postava pa sama odločno in razločno določuje, da

LISTEK.

Prstana.

Spisal Stanislav Sobjeski; prevel Ivan Čestimir.

(Dalje.)

Nekdo potrka na vrata, in znani jej služabnik stopi pred njo.

„Tu imate prstan“, reče in ga jej poda, zavitega v papir. Anka zgrabi ta dragi spominek in pritisne na srce.

„Oj, hvala, hvala Vam“, vsklikne; „Bog Vas blagoslovi. Ne veste, kako ste me osrečili.“

Razvije papir. Prekrasen briljant zabliski po sobi. Anka otrpne.

Služabnik se skrivoma nasmehne.

„Ha, kaj je to?“ zakriči Anka; „kakšen prstan je to? Ta ni moj, ni moj...“ govori kakor brez uma, držeč dragoceni prstan daleč od sebe.

„Toda, gospica“, pomiruje jo služabnik, „saj je ta še lepši.“

„Lepši? Ha, ha, ha“, — nasmeje se nekako divje, — „lepši? Ni ga lepšega, kakor je moj, kakor je moj; ali čujete? Odkod je ta prstan, odkod ta grozovita promena?“ vpraša strogo.

Služabnik prekriža roke na prsih in s čudom ogleduje Anko.

„Toda, gospica, kaj je bolje, dvanajst ali osemdeset rubljev?“

„Ne razumim Vas“, odgovori Anka.

„Oni prstan, gospica, je vreden dvanajst, ta pa osemdeset rubljev.“

„Ta? ta? glejte, koliko je vreden“, in pri teh besedah vrže s tako močjo prstan ob tla, da briljant skoči iz okvirja. „Glejte, toliko je vreden... Oni, oni je vreden tisoče, milijone, ves svet.“

„Toda, gospica, ta preména ni... slučajna.“

„Kdo si je dovolil tako grozovito šalo, kdo? Govôri, človek, govôri; h komu naj grem, da dobim svoje? govôri. Glejte me, jaz sem slaba ženska, toda ta prstan me stori močno. Jaz ga iztrgam iz najmočnejše roke, jaz ga izkopljem izpod zemlje, jaz razbijem najtrdnjše ključavnico... Govôri.“ — reče strastno, pa proseče, — „ako si človek, ako imaš človeško srce, glej, prosim te na kolenih, povej mi, kdo ga je zamenil?“

Služabnik je bil človek; otre si oči in ginjen reče: „Isti gospod, ki Vam je dostavil delo.“

Anka se zgrabi za vročo glavo, omahuje, skoro da ne pade v omedlevico. Pa se kmalu zopet zave.

„Torej to je oni gospod, ki mi je poslal delo, ki mi je dal onih dvanajst rubljev? Mari on misli, da s tem prstanom, s temi rublji kupi bodočo Josipovo ženo?... Náte, vzemite izpod umirajočega deteta posteljno opravo, strgajte raz mene zadnje odelo, prodajte in dajte vse onemu gospodu, dajte

mu, da mi vrne moj prstan. Boljša je smrt kakor pa sramota!“

Anka počne v svojem groznem stanju raz sebe slačiti obleko, vleči raz postelj odejo kakor brez uma.

Solze porose služabniku lica. Pristopi k njej, prime jo za roke in reče s trepetajočim glasom: „Umirite se, gospica. Ne bil bi človek, da mu vsega tega ne povem. Jutri, a najkasneje pojutranjem prinesem Vam prstan.“

In izide iz sobe.

* * *

Mineta dva dneva.

Kasno na večer se je zbrala pri Stepkowskem družba nekoliko možakov. Pozdravljali so uprav iz Kijeva došlega tovariša, vrlega Josipa, katerega so na kolodvoru prav s silo pograbili in privleli semkaj.

Josip je dobil službo, in sicer mastno. Taka stvar se pa ne sme opraviti na suho. Vsi so bili prav dobre volje; samo Josip je bil zamišljen, Zenon pa molčeč.

Josip je sanjal zlate sanje o jutrašnjem dnevju, kako da pozdravi svojo Anko. Žal, da ni vedel o hudi Stazikini bolezni, niti o groznem materijelnem stanju svoje zaročnice.

Zenon pa je snoval v duhu, kako da obiše Anko, pa jej reče, da sta si že zamenila prstane, pa da ni treba ničesar več. Tako zamišljen čisto

55/151

vih prijateljev - duhovnikov in lepo število volilcev. Komaj pa je bil shod otvorjen in je jel govoriti grof Zichy, že je začelo dežiti nanj kamenje in gnjila jajca, tako, da se je moral umakniti. Tudi njegovim spremljevalcem se ni godilo nič boljše. Radi velicega nerada, ki je nato nastal, je komisar zaključil zborovanje. Navzoči liberalci in židje so se zbrali nato na cerkvenem prostoru, kjer je ondodni pastor in neki žid zabavljali proti katoliški stranki. Grof Morie Esterhazy je takoj brzojavno pozdravil „vrle in junaške bojevnike za napredek in omiko.“ Židovsko liberalni listi z velikim veseljem poročajo o tej „sijajni“ zmagi mažarsko-liberalne klike nad katoliško ljudsko stranko. Mej drugim piše dunajska židinja „N. Fr. Presse“ nastopno: „Na večerajšnji dan sklicani shod katoliške ljudske stranke se je končal z najhujim porazom, kar jih je doživela ta stranka na svojih nedeljskih shodih.“ Iz vrst samih odseva radost židovskih liberalcev. Mažarsko-liberalni kolovodje si pa lahko štejejo v čast, da so iznašli tako umetno sredstvo, s katerim se lahko razžene vsak, še tako mnogobrojno obiskan shod, ako poleg tega še vladni organi, kakor se le prepogosto dogaja, vidijo pred seboj samo „katoliške nemirneže“ in jih tirajo v zapor.

Dogodki na Kreti in v Makedoniji.

K težujam, katere provzročuje Grški krečansko in makedonsko vprašanje, je nastopila zopet druga, ki je provzročila veliko vznemirjenost v vojaških in političnih krogih in ki je zelo neljubo zadela kralja samega. V noči od petka na soboto je namreč devet poročnikov in 20 podčastnikov ostavilo atensko posadko z orožjem ter se pridružilo več bivšim podčastnikom in na posebnem parniku odpotovalo na Kreto. Vlada je takoj odposlala parnik za beguni, toda do sedaj jih še niso zasledili. Vsi grški časopisi, posebno pa uradni dnevnik „Proia“, ostro obsojajo nezakonito postopanje grških častnikov ter jim preté z občutnimi kaznimi. Železniški ravnatelj se izgovarja, da so bili častniki preoblečeni v delavske obleke in jih torej ni mogel spoznati in odvrniti od nadaljnjega potovanja. Odredila se je sicer stroga preiskava, vendar pa ne bode lahko oprala tega madeža. Ta dogodek je vznemiril tudi v zunanjih krogih veliko nevoljo in zna imeti mnogo posledic.

V Afriki se baje zopet pripravljajo na novo vojsko. Opozicijski list „Roma“ objavlja v zadnji številki neki dopis iz Afrike, v katerem se trdi, da se pripravlja neguš Menelik na novo vojsko v jeseni. Po poročilu imenovanega lista pa je italijanska vlada zvedela o Menelikovi nakani po majorju Nerazziniju in je takoj na to brzojavno pozvala v Rim generala Baldissero. Tako dnevnik „Roma“. Gotovo je dosedaj samo to, da je general Baldissera res dospel v Rim in se dalje časa pogovarjal z vojnim ministrom, kar mora biti vsekako v zvezi z vojsko v Afriki. — O poslanstvu mgnr. Makarija krožijo vsakovrstna, pogostokrat nasprotujoča si poročila. Pred nedavnim smo poročali, da je neguš vsprejel celo papežovo odposlanstvo, katero mu je poklonilo več dragocenih darov. Sedaj je pa brati v „Osservatore Cattolico“, kakor poroča brzojav iz Milana, da so neznani roparji pobrali odposlanstvu vse dragocenosti, mej njimi zlat križec z dijamanti, več zlatih ur in razna oblačila, in da je treba sedaj odločne roke, ki bo odvrnila popolno izjalovljenje nameravanega podjetja. — Obe poročili ne moreta biti resnični in najbrže je neresnično poslednje, s katerim bi kak frumason rad uničil vse prizadevanje svetega očeta.

Cerkveni letopis.

Naša nova cerkev.

Z Bleda, 6. avgusta.

Oddahnili smo se malo po naših lepih slavnostih. Ni sicer kaj tako posebnega ta letoviška hiša, da bi se njej na čast morale prirejati take slovesnosti, vzlasti ker je domače ljudstvo v tem oziru bolj mrzlo, če tudi je naš kraj ravno po njej kot letovišče zadobil večjo veljavo. Naše ljudstvo se toliko bolj zanima za nekaj drugega, veliko lepšega in imenitnejega. Kakor smo brali, se je ministerski predsednik pri obisku otoške romarske cerkve zanimal tudi za zgradbo nove župnijske cerkve ter pripomnil, da bode o tem drugi dan z ekscelenco premilostnim našim knezoškofom govoril. S tem je pač udaril na našo najbolj žalostno struno, na najbolj pereče naše vprašanje, ki nam tako dolgo že dela toliko preglavice.

Vse je pri nas v lepem redu, ves kraj se tako rekoč prevstvarja, divna lepota in krasota se raz-

odeva pri vseh zgradbah, samo župnijska cerkev kaže še vedno svoje staro lice, ki pač ne pristoja tako svetovno slovečemu kraju. Tudi dobro misleči krščanski tujci se le z žalostnim pogledom ozirajo na njo. Kako mило pa še le toži naše dobro, verno ljudstvo. Ljudstvo je pripravljeno na vsako žrtev, nasprotnika pač tu ni nobenega, mi vsi se strinjamo z jedno in isto mislijo, da prvo naše delo bodi sedaj zgradba lepe nove cerkve. Sicer se cerkev zida že dalj časa, osiveli starci so bili še mladi, ko se je toliko govorilo o novi. Toda samo z besedo, z dobro voljo se še ne bode naredila, treba je vendar jedenkrat tudi resno pričeti. Nekateri sicer mislijo, da bi se tem potom razširjala, da bi se jej priklopile kaki dve novi kapelici, a to ni mogoče, še bolj bi se skazila. Drugim ugajajo zopet stare podobe po cerkvi in druge konjske figure, pa te niso vredne, da bi se ohranile v cerkvi, vsaj ne pospešujejo nikakor pobožnosti. Cerkev pa se mora povečati, za naše krajevne razmere je premajhna, vzlasti letoviška gospoda nima v njej pripravnega prostora. Stara cerkev je tako v slabem stanju, da ni več za rabo. Notranja oprava, oltarji, orglje, klopi, tlak, prižnica, z jedno besedo razven cerkvene obleke in svetih posod nima več prave dostojnosti. Zvonik je še v najboljšem stanju, zvonovi so pa tudi jako obrabljeni. Lopa pa kazi še to nelepo podobo cerkve. Ž jedno besedo, tako trdi vsak, sedanja cerkev ni za drugega, kot da se podere.

Popolnoma novo je treba zidati, toda kje, na katerem prostoru, o tem se križajo razna mnenja. Toda kraj je pa gotovo stari najbolj umesten, ker se tu cerkev najbolje vidi ter je v središču župnije. Nekateri mislijo, da bi se zidala blizu pokopališča, toda kake težave bi bile, kam župnišče, gospodarska poslopja. Mlinani bi imeli tudi predaleč. Lepšega in bolj pripravnega prostora pač ni, kot je sedanji, je tudi v zelo mirnem kraju, ko ni toliko prometa v obližju. Prostora je pa tudi dovolj, ko se staro pokopališče poleg cerkve lahko porabi. Imamo res že več lepih načrtov za njo, že naslikano imamo kaj lepo po jednem načrtu, toda vse to bi bilo predrago, po dosedanjih načrtih bi ne mogli zmagati v finančijelnem oziru.

Ne mislimo na kaj nemogočega, temveč ostanimo pri tem, kar je sploh mogoče izvesti po naših močeh. Če jo bomo delali po nedosežnih načrtih, ne bo nikoli narejena. Ne domišljujmo si, da moramo napraviti kako stolno cerkev, zadovoljimo se, da dobimo cerkev, kakoršne imajo naši sosede. Previsoko ne smemo segati, da vsaj nekaj dosežemo. Kak strokovnjak bi si ogledal kako bližnjo cerkev, ki se nam dopade ter je zadostna in primerna za nas, ter po njej bi napravil načrt. Prostora bi bilo zadosti, če se toliko podaljša, kakor je lopa velika, in simetrično razširi. Tudi ni treba misliti, da mora cerkev takoj biti z vsem potrebnim zgotovljena. Najprvo in najpotrebnejše je zid, vse drugo, novi oltarji, orglje itd. se napravi v teku let. Seveda za cerkev bode treba denarja in zopet denarja, toda kje se bo dobil? Župnijska cerkev je tako revna, da se sama še vzdržati ne more, večjo svoto denarja ima pa res podružniška cerkev na otoku, ki pa še nikakor ne zadostuje. S privolitvijo vlade bi se ta denar lahko v to porabil ter upamo, da nas bodo pri cerkvi ravno tako podpirali vladni organi, kakor pri letoviškem posloplju.

Nekaj denarjev bi se dobilo tudi pri ljudeh, in da bi se tako bridko najedenkrat ne občutil ta udarec, naj se naredi občinska doklada, če je še tako majhna, od kamena do kamena palača. Toda osupnil bi marsikdo ter rekel, vsaj imamo že sedaj dosti naklad, čaka nas še tudi draga nova šola, ki ima biti narejena po najnovejšem kroju. Mi nismo nasprotniki nove šole, vzlasti ker se mora najemati v drugi hiši prostor za jeden razred, ne pravimo, da je nova šola brez potrebe, a toliko si pa vendar upamo trditi, kar nam bo vsak tudi priznal, da je cerkev neprimeroma veliko bolj potrebna. Na občinske doklade bi se tudi lahko od kake posojilnice ali banke dobilo kaj na posodo, da bi se delo tem lažje in hitreje zgotovilo.

Veliko bi se tudi s tem opomoglo, če bi ljudje kaj sami delali. Apuence bi kuhali, opeko in kamen dovažali, kar bi se od stare cerkve več ne rabilo, strani vozili. Koliko denarja bi se s tem prihranilo, če bi demači prostovoljno vse to storili. Ker pa v poletnem času, vzlasti v seziji, nimajo časa radi poljskih opravil in pa mnoge vožnje z gospodo, bi se vse to pridno delalo v jesenskem času, tudi po zimi bi se lahko veliko storilo. Zauane so nam dobro

težave s takim delom ter slavno županstvo bi moralo zelo na roke iti ter vse to delo nekako voditi. Potrkati bi bilo treba tudi na dobra krščanska srca. Nekaj gospode bi z radovoljnim doneskom gotovo naše delo pospeševalo, visoko vlado bi prosili, da nam zastoj da potrebni les, erar ima vendar v našem obližju svoje ogromne gozde, denarni zavodi bi se nas morebiti tudi kaj usmilili. Naš kraj, tako smelo trdim, ima več naklonjenih prijateljev, kot vsak drugi. To se je pokazalo pri letoviškem posloplju in prepričan sem, da se gospoda zanima zelo za to zgradbo ter je nje želja, da se cerkev skorsaj zgotovi.

Marsikoga bi morila tudi skrb, kam bi potem hodili v cerkev, ko se stara podere ter nova zida. Na pokopališču bi se naredil šotor, nekaj prostora za vernike bi se tudi radi večkratnega slabega vremena pokrilo z deskami, da bi se ondi opravljala božja služba. Vsakdanja sveta maša in druga sveta opravila bi bila lahko v starem župnišču, ob nedeljah bi se večkrat tudi lahko maševalo na Rečici ali na otoku. Tako bi si pomagali, da bi tudi ob času zidave same naša duša dobila potrebne hrane. Te misli niso samo moje, temveč to je občno ljudsko mnenje.

Ko je nekdo vprašal gospoda deželnega predsednika, če popelje Badenija tudi v župno cerkev, je odgovoril blagorodni gospod: „Cerkev ni za družega, kot da se podere, mu bomo raje novo pokazali.“

S temi besedami je pač jasno označil tudi gospod predsednik svojo željo. Malo težko bi bilo sicer, grofu Badeniju kot ministerskemu predsedniku pokazati novo cerkev, ker se tako visoki gospodje tako hitro menjavajo, glejmo pa, da jo pokažemo vsaj njegovemu nasledniku, slovenskemu svetu in tujcem, ki dohajajo k nam. To je pa vzlasti sedaj mogoče, ker je naše ljudstvo res prav odkritosrečno udano našemu veleč. gospodu župniku. Kujmo železo, dokler je gorko! Prva naša slavnost pa bodi tedaj najlepši praznik na Bledu posvečevanje nove župnijske cerkve.

Trgovska in obrtniška zbornica.

(Dalje.)

IV. Zbornični tajnik poroča o nastopnem dopisu e. kr. dež. vlade: Trgovinsko ministerstvo se je glasom ukaza z dne 3. marca 1896 začelo baviti z ureditvijo pomočništva izven delavnice in domače obrtnosti in daje sporazumno z vis. e. kr. ministerstvom za notranje stvari vrsto predlogov v pretres. — Napominani visoki ukaz se glasi sledeče:

Neprilike, ki so se tekom časa pokazale pri obrtni delavnosti, znani pod imenom „pomočništvo izven delavnice“ (Sitzgesellenwesen), bile so, kakor znano, predmet parlamentarne obrtni enketi l. 1893, kakor tudi pismenemu poizvedovanju, katero je leta 1892 uprizorilo e. kr. trg. ministerstvo potom političnih dež. oblastev.

Socijalne škode „pomočništva izven delavnice“ so se priznale tudi pri tej priliki skoraj jednoglasno. Dejanstveno se mora priznati, da pomočništvo izven delavnice, kakor se je razvilo posebno v večjih mestih in obrtnih središčih, pospešuje neopravičeno obrtovanje; da se ravno ta delavska kategorija more najlaglje izkoriščati in se nahaja radi tega tudi deloma v najslabšem socijalnem položaju; da se določbe za varstvo delavcev pri tej kategoriji prezirajo, da se čestokrat daje delo mladim pomožnim delavcem, ki se nikoli niso redno izobrazili v obrtu, torej delajo brez koristi z ozirom na njih prihodnost, s čimer se napravljajo ob jednem težeča konkurenca obdačenemu obrtu.

Hočemo li odstraniti in izlečiti te neprilike, se to ne more zgoditi z jednostavno prepovedjo za te vrste dela, ker bi se s tem provzročile ekonomične škode v širnih krogih. More se temveč misliti le na tako ureditev, ki je sposobna, ne da bi silovito posegla v ukoreninjene, na soc. razvoju sloneče razmere, odstraniti ali oslabiti javnim koristim škodljive pojave te vrste obrtovanja.

Težnje po umevni omejitvi „pomočništva izven delavnice“, ki mora biti prvi korak pri tej uredbi, pokažejo, da je ta pridobitni način tako tesno spojen z domačo obrtnostjo, da je že omejitev pomočništva izven delavnice proti tej sorodni vrsti opravila zvezana s težkočami, in da se v obče jeden način pridobitne delavnosti ne da brez druge urediti.

Potem, ko so bile že po členu V. lit. d razglasilnega patenta k obrtnemu redu z dne 20. dec.

Štupa za prašiče

ali in
svinjski redilni
hranilni prašek.

Najboljše varstveno in dijetetično sredstvo za prašiče.

1 zavoje 25 kr., 5 zavojev 1 gld.

Priporoča, prodaja in vsak dan s prvo pošto razpošilja

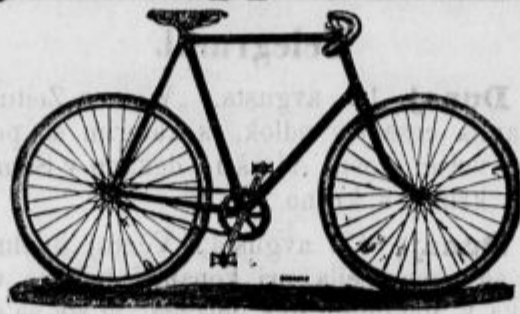
lekarna Trnkóczy

76 3 v Ljubljani, 463 10 8
pri rotovžu, zraven mestne hranilnice.

Tovarniška zaloga 248 20-20
šivalnih strojev in pristrojev za vozarenje

Iv. Jax v Ljubljani, Dunajska
cesta št. 13
priporoča kot najboljši pristoj za vozarenje na daljavo
„Dürkopp-Diana“

Katalogi zastonj in franko.

Isče se

potovalec

za stavbinsko gradiyo,

kateri se more skazati z dobrimi spričali. -- Več pové uprav-
ništvo „Slovenca“. 553 3-3

Koverta s firmo
in
vizitnice
priporoča
„Katol. Tiskarna“
v Ljubljani.

Pege
odpravi v 7 dneh popolnoma 501 10-10
dr. Christoff-a izborni, neškodljivi
Ambra-crème
jedino gotovo učinkujoče sredstvo proti pegam in za
olepšanje polti. Pristno v zeleno zapečatenih izvornih
steklenicah po 80 novč. ima na prodaj
Jos. Mayr-ja lekarna v Ljubljani.

Najboljše, svetovno
črnilo za čevlje!
Kdor hoče imeti svoje
obuvalo lepo temno-črno se
lesketajoče in si je želi
ohraniti trpežno, kupi naj
edino le
Fernolentovo
črnilo za čevlje
c. kr. priv. tovarne,
ustanovljene leta 1832 na Dunaji.
Povsod v zalogi.
Radi premnogih malovrednih ponarejanj pazi naj
se natančno na moje ime: **St. Fernolent.**
Priporočam tudi ličilo za čevlje, snov za ohr-
nitev usnja, univerzalno nepremočno mazilo. Vsako-
vrstne tinte, svitla naravna crme za svitlo usnjato
obuvalo in pisnični pečatni vosek. 33 52-31

Odvetnik 558 5-1
dr. Vladimir Žitek
otvoril je
svojo pisarno
dné 12. avgusta t. l.
v **Novem Mestu**
v hiši št. 91 na glavnem trgu, I. nadstr.
Pisarniške ure
od 8-12. dopoldne in od 2-6. popoldne.

P. n.
Usojam se najljubneje naznaniti, da sem prevzel vodstvo od **Stein-**
feldske pivovarne bratov **Reininghaus** v **Gradcu** v najem
vzete, starorenomirane
gostilne g. Maksa Bruner-ja
v **Novem Mestu**
v torek dné 28. julija t. l.
Potrudil se bodem kot zastopnik imenovane pivovarne s pozorno
postrežbo, ukusnimi jedili, izbornimi vini, posebno s pristnimi **dolenj-**
skimi vrstami, kakor tudi z najboljšim **Reininghauskim marónim**
pivom p. n. goste najboljše zadovoljiti.
Za prijazen obisk prosi
velespoštovanjem
Eric Novak,
prej glavni natakar v hotelu „Lloyd“ v Ljubljani.
545 3-2
Zaloga piva pivovarne **Reininghaus** je v isti hiši,
kjer so se povešale ledeniške kleti, in se vabijo gospodje gostilni-
čarji prijazno na odjemanje splošno znanega izbornega **marónega** in **ule-**
žanega piva v sodih ter se zagotavlja izredno pozorna postrežba.

Cement,
železniške šine,
traverze,

vsakovrstno železo za vezi, strešni papir, cinkasti
in pocinkano ploščevino, storje za obijanje stro-
pov, samokolnice, vsakovrstno kovanje za okna
in vrata, sploh vse, kar se pri stavbah potrebuje,
priporoča po zelo znižanih cenah
Andrej Druškovič, trgovec z železnino
Glavni trg 9/10. Ljubljana. Glavni trg 9/10.

Dunajska borza.

Dné 12. avgusta.		Dné 11. avgusta.		Kreditne srečke, 100 gld. 201 gld. — kr.	
Skupni državni dolg v notah	101 gld. 60 kr.	4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	144 gld. — kr.	4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	140
Skupni državni dolg v srebru	101 . 60	5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	156	Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	18
Avstrijska zlata renta 4%	123 . 55	Državne srečke l. 1864, 100 gld.	189	Rudolfove srečke, 10 gld.	22
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	101 . 20	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99	Salmove srečke, 40 gld.	69
Ogerska zlata renta 4%	122 . 35	Tisinske srečke 4%, 100 gld.	138	St. Genois srečke, 40 gld.	70
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	99 . 50	Dunavske vravnave srečke 5%	127	Waldsteinove srečke, 20 gld.	60
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	963 . —	Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	108	Ljubljanske srečke	23
Kreditne delnice, 160 gld.	361 . 30	Posojilo goriskega mesta	112	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	155
London vista	119 . 70	4% kranjsko deželno posojilo	99	Akcije Ferdinandovesev. železn., 1000 gl. st. v.	3400
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 . 65	Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99	Akcije tržaškega Lloyda, 500 gld.	420
20 mark	11 . 73	Priporitetne obveznice državne železnice	225	Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	101
20 frankov (napoleonodor)	9 . 50 1/2	južne železnice 3%	171	Dunajskih lokal. železnice delniška družba	60
Italijanski bankovci	44 . 20	južne železnice 5%	128	Montanska družba avstr. plan.	79
C. kr. cekini	5 . 64	dolenjskih železnice 4%	99	Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	157
				Papirnih rubljev 100	126

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zgube pri krebanjih, pri izrebanju
najmanjšega dobitka.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila vseh gospodarskih in finančnih stvarah,
potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih
papirjev in vestni sveti za dosuge kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti
nalozenih glavnica.